

DA

DA

DA

EUROPA-KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 25.2.2010
KOM(2010)60 endelig

ÅRSRAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

**om medlemsstaternes bestræbelser i 2008 på at opnå en bæredygtig ligevægt mellem
fiskerikapacitet og fiskerimuligheder**

[SEK(2010)146]

[SEK(2010)147]

INDHOLDSFORTEGNELSE

ÅRSRAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET om
medlemsstaternes bestræbelser i 2008 på at opnå en bæredygtig ligevægt mellem
fiskerikapacitet og fiskerimuligheder

1.	Indledning	3
2.	Resumé af medlemsstaternes årsrapporter	3
3.	Overholdelse af reglerne for forvaltning af fiskerikapacitet - samlede resultater.....	8
3.1.	Resultater for kontinentalflåden (ekskl. fartøjer registreret i EU's fjernområder)	8
3.2.	Resultater for de flåder, der er registreret i EU's fjernområder.....	9
4.	Kommissionens konklusioner	9

1. INDLEDNING

Medlemsstaterne skal¹ hvert år senest den 1. maj sende Kommissionen en rapport om deres bestræbelser i det foregående år på at skabe en bæredygtig ligevægt mellem flådekapacitet og fiskerimuligheder. Medlemsstaternes rapporter findes på Europa-webstedet². På grundlag af disse rapporter og dataene i EU-fiskerflåderegistret udarbejdede Kommissionen et resumé for 2008 og forelagde det for Den Videnskabelige, Tekniske og Økonomiske Komité for Fiskeri (STECF) og Komitéen for Fiskeri og Akvakultur. Denne rapport, som indeholder resuméet af medlemsstaternes rapporter, forelægger Kommissionen nu for Rådet og Europa-Parlamentet sammen med et teknisk bilag (SEC(2010) 146) og udtalelserne fra ovennævnte komitéer (SEC(2010) 147). Det tekniske bilag indeholder detaljerede bemærkninger om kapacitetsforvaltning³ og tabeller og diagrammer, der viser de generelle tendenser i EU's fiskerflåde og medlemsstaternes overholdelse af tilgangs/afgangsordningen. Endvidere finder man på Europa-webstedet følgende oplysninger på engelsk:

- detaljerede resultater, der viser, i hvor høj grad de enkelte medlemsstater overholder reglerne
- resultaterne i hvert af EU's fjernområder
- medlemsstaternes rapporter.

2. RESUMÉ AF MEDLEMSSTATERNES ÅRSRAPPORTER

I år indsendte kun ni medlemsstater deres rapporter rettidigt, mens de øvrige rapporter var forsinket med mellem en til tolv uger. Trods disse forsinkelser fremlagde Kommissionen den sammenfattende rapport for ovennævnte komitéer den 31. juli 2009. Selv om mange medlemsstater fulgte retningslinjerne, der er opstillet for rapporten, jf. artikel 13 i forordning (EF) nr. 1438/2003, skal det dog lige tilføjes, at de indsendte oplysningers kvalitet ikke altid var god nok til, at oplysningerne kunne bruges i denne rapport.

Rapporten sammenfatter medlemsstaternes beskrivelser af deres fiskerflåder, virkningerne af de eksisterende ordninger for reduktion af fiskeriindsatsen og medlemsstaternes overholdelse af tilgangs/afgangsordningen.

For at hjælpe medlemsstaterne med at foretage en samordnet og velunderbygget analyse af ligevægten mellem deres flåde og de disponible fiskerimuligheder opstillede Kommissionen i samarbejde med STECF retningslinjer for en forbedret analyse af ligevægten mellem fiskerikapacitet og fiskerimuligheder. I forbindelse med 2007-rapporten brugte kun et fåtal af medlemsstaterne disse retningslinjer. I forbindelse med årsrapporten for 2008 blev retningslinjerne anvendt i større omfang, idet 12 medlemsstater var i stand til at fremlægge beregninger og en fortolkning af alle eller nogle af de anbefalede indikatorer. I en række tilfælde viste beregningerne, at der forelå betydelig overkapacitet. I Kommissionens

¹ Jf. artikel 14 i forordning (EF) nr. 2371/2002 og artikel 12 i forordning (EF) nr. 1438/2003.

² http://ec.europa.eu/fisheries/fleet/index.cfm?method=FM_Reporting.AnnualReport.

³ I henhold til den fælles fiskeripolitik, som blev vedtaget i december 2002, forvaltes fiskerflåderne i overensstemmelse med den generelle regel, at ny kapacitet, udtrykt i tonnage og effekt, som optages i flåden, ikke må være større end den kapacitet, der udgår af flåden.

arbejdsdokument findes en mere detaljeret redegørelse for, hvordan retningslinjerne anvendes, og en oversigt over indikatorerne.

Belgien: Retningslinjerne blev i den belgiske rapport anvendt på bomtrawlerkategorien, som er den vigtigste fartøjskategori i den belgiske flåde. Den lave kapacitetsudnyttelse og det negative investeringsafkast for kategorien 12-24 m er tegn på, at der er en vis overkapacitet; for kategorien 24-40 m er kapacitetsudnyttelsen derimod højere, og der er et positivt investeringsafkast. I 2008 skete der en lille tonnagereduktion uden offentlig støtte. I overensstemmelse med EFF's operationelle program for 2007-2013 ønsker Belgien i perioden 2009-2010 at udarbejde en flådetilpasningsordning for den store flådekategori (over 221 kW), der fisker med bomtrawl. Bomtrawlerflådekategorien på 24-40 m havde en høj kvoteudnyttelse for rødspætte og tunge i alle områder undtagen afsnit VII a. Ifølge rapporten skyldtes den lave kapacitetsudnyttelse i dette område andre faktorer (øget national kvote som følge af udveksling, høje brændstofudgifter og ophugning af fartøjer i 2006).

Bulgarien: 96 % af den bulgarske flåde består af små fartøjer. Af i alt 2 547 fartøjer blev 1 820 fartøjer rapporteret inaktive i 2008. To fartøjer blev tilført flåden på grundlag af en administrativ beslutning, som blev truffet før tiltrædelsen. Retningslinjerne blev fulgt i den bulgarske rapport. Den tekniske indikator viser lav kapacitetsudnyttelse for alle flådekategorier. Fartøjer på under 6 meters længde bedømmes mest negativt, og Bulgarien har til hensigt at træffe foranstaltninger til at forbedre denne kategoris tilstand. For den bulgarske flåde gælder der ikke nogen ordning for justering af fiskeriindsatsen. Bulgarien anvender kun en kvoteordning for de to vigtigste arter: pighvar og brisling.

Danmark: Retningslinjerne blev i den danske rapport anvendt på 11 flådekategorier, som er opstillet i henhold til forordningen om dataindsamling⁴. Af de beregnede indikatorer fremgår det, at der er ligevægt mellem fiskebestandene og den aktive flådes størrelse. Der er overkapacitet i fartøjskategorien på over 12 meters længde. Mange af kategorierne klarer sig godt økonomisk. I perioden 2003-2008 blev den danske fiskerflådes kapacitet reduceret med 23 % i GT, 22 % i kW og 22 % i antallet af fartøjer. Den største reduktion skete i fartøjskategorien 12-24 m. I 2008 blev 901 fartøjer med en samlet tonnage på 11 594 GT svarende til 44 238 kW rapporteret inaktive. Den danske flåde er omfattet af foranstaltningerne i bilag II som led i genopretningsplanen for torsk, og derfor blev det samlede antal fiskedage reduceret med 48 % og antallet af fartøjer reduceret med 41 % i forhold til 2003.

Tyskland: Retningslinjerne blev ikke fulgt i den tyske rapport. Der blev i stedet anvendt en kvalitativ biologisk metode til at undersøge, om der var ligevægt mellem fiskerikapaciteten og fiskerimulighederne i de enkelte fartøjskategorier. I rapporten blev det vurderet, om kapacitetsudviklingen i de enkelte fartøjskategorier var i tråd med forekomsten af de vigtigste relevante bestande og omfanget af fiskeriet efter disse. 30 fartøjer blev trukket ud af kategorien af ikke-industrielle kystfiskerifartøjer, 9 fartøjer af bomtrawlerkategorien (liste I+II) og 9 fartøjer af kategorien, der fisker efter muslinger og arter, som ikke er omfattet af kvoter. Som følge af tilkommende fartøjer på under 12 m, der fisker med passive redskaber, og tilkommende fartøjer i trawler- og bomtrawlerkategorien, steg den samlede kapacitet dog ganske lidt (+0,1% GT, + 0,26% kW). Ifølge rapporten bidrog indsatsreducerende ordninger kun i begrænset omfang til, at flåden blev reduceret, hvilket der ikke blev sat tal på.

⁴ Kommissionens forordning (EF) nr. 1639/2001 (EFT L 222 af 17.8.2001, s. 53-115).

Estland: Retningslinjerne blev delvis fulgt i den estiske rapport. Ifølge den tekniske indikator er der tydelig overkapacitet i kategorien af trawlere på over 12 m. I den periode, rapporten dækker, blev flåden udvidet med syv fartøjer, og syv fartøjer blev taget ud af den uden offentlig støtte. Der blev i 2008 ikke indført nye flerårige forvaltnings- og genopretningsplaner i Østersøen eller i det NAFO- og NEAFC-regulerede område. Den estiske flåde i Østersøen var omfattet af de genopretningsforanstaltninger, der er vedtaget for østersøtorsken. Foranstaltningernes virkning er dog ikke vurderet i rapporten.

Grækenland: I den græske rapport beregnedes nogle af de indikatorer, der blev foreslået i retningslinjerne. I det geografiske underområde 22-23 faldt anvendelsen af vodfartøjer (12-24 m) betydeligt i 2008, mens anvendelsen af kystfartøjer (12-24 m) steg. Kategorien af notfartøjer (12-24 m) er ikke blevet udnyttet fuldt ud i det geografiske underområde 20 i de sidste par år. Der blev i 2008 fortsat ydet offentlig støtte til kapacitetsreduktion, hvilket medførte, at der blev oplagt 1 807 GT svarende til 6 769 kW.

Spanien: I den spanske rapport blev retningslinjerne ikke fulgt, og rapporten indeholdt heller ingen vurdering af forholdet mellem flådekapaciteten og fiskerimulighederne. 1 736 fartøjer eller 12 803 GT blev oplagt i 2008, selv om der kun blev taget 25 fartøjer eller 2 408 GT ud af flåden med offentlige midler. Flåden blev i 2008 udvidet med 141 fartøjer med en tonnage på 2 958 GT. På grund af genopretningsplanen for hellefisk i det NAFO-regulerede område faldt det antal fiskedage, som den spanske flåde anvendte på dette fiskeri, med 84 % i 2008 i forhold til 2003. Som følge af genopretningsplanen for sydlig kulmule og jomfruhummer reducerede den spanske flåde sin fiskeriindsats med 10 % om året fra 260 dage i 2005 til højst 194 fiskedage i 2008.

Frankrig: Retningslinjerne blev ikke fulgt i den franske rapport. Rapporten indeholder en oversigt over de nationale og internationale forvaltningsforanstaltninger og de EU-forvaltningsforanstaltninger, som fx TAC'er og kvoter, der gælder for den franske flåde i forskellige fiskerier. Den indeholder dog ikke nogen vurdering af, om der er ligevægt mellem flådens størrelse og de tildelte fiskerimuligheder. Som følge af de oplægningsordninger, der blev iværksat i november 2007, er 169 fartøjer med en tonnage på 10 175 GT og en effekt på 40 779 kW blevet ophugget. I 2008 blev der iværksat en oplægningsordning, som vedrører yderligere 220 fartøjer.

Irland: Retningslinjerne blev ikke fulgt i den irske rapport, og den indeholdt heller ikke nogen vurdering af, om der er ligevægt mellem flådekapaciteten og fiskerimulighederne. Af rapporten fremgår det dog, at mange af målbestandene er uden for sikre biologiske grænser. Oplægningsprogrammet for den flåde, der fisker efter hvidfisk, blev afsluttet i 2008 og resulterede i, at 6 900 GT svarende til 19 000 kW blev taget ud af flåden. Den irske flåde er omfattet af den fiskeriindsatsreducerende ordning, som blev vedtaget i henhold til bilag II til TAC- og kvoteforordningen, og ordningen for de vestlige farvande. De fiskerier, der er omfattet af genopretningsplaner (ICES-afsnit VI a og VII a), er særdeles blandede fiskerier. De irske myndigheder har derfor haft svært ved at vurdere, hvilken virkning de indsatsbegrænsende ordninger har.

Italien: Retningslinjerne blev fulgt i den italienske rapport. Der redegøres først for indikatorerne på nationalt plan. Den tekniske indikator viser en høj kapacitetsudnyttelse i trawler- og bomtrawlerkategorien, mens udnyttelsen var lav for trawlere, der fisker med flydetrawl, notfartøjer og fartøjer, der fisker med skraberedskaber. Dernæst foretages der en regional analyse af indikatoren, og der anvendes et "trafiklyssystem" for de forskellige geografiske områder. EFF-programmet indeholder en række planer for gradvis genopretning

af ligevægten i fiskebestandene, og disse planer er kædet sammen med nationale forvaltningsplaner, der er vedtaget som led i EU-bevaringsforanstaltninger. Disse planer skulle medføre, at fiskeriindsatsen reduceres med mellem 3 % og 30 %. 13 % af den aktuelle kapacitet eller 27 300 GT forventes at blive trukket ud af flåden i perioden 2007-2015. I 2007 og 2008 blev der i alt trukket 11 008 GT svarende til 47 716 kW ud af flåden med offentlig støtte.

Cypern: Rapporten indeholder ikke nogen vurdering af, om der er ligevægt mellem kapaciteten og fiskerimulighederne, og de foreslåede retningslinjer blev ikke fulgt. Der blev ikke udtaget nogen fartøjer af flåden i 2008 undtagen et, som blev meldt ødelagt. Der gjaldt ingen ordning for begrænsning af fiskeriindsatsen for den cypriotiske flåde.

Letland: Retningslinjerne blev ikke fulgt i den lettiske rapport. For højsøfartøjskategorien hævdes det dog, at der er ligevægt mellem flådekapaciteten og de disponible kvoter. Der er planer om i perioden 2007-2013 at oplægge 70 fartøjer i østersø-kategorien og 110 fartøjer i kategorien af ikke-industrielle kystfiskerfartøjer, og der vil også ske reduktioner i andre kategorier. Det oplyses ikke, hvor mange fartøjer der blev ophugget i 2008. Siden den 1. maj 2004 er 139 fartøjer blevet taget ud af flåden, hvoraf 110 blev ophugget med offentlig støtte. Den lettiske flåde var omfattet af genopretningsforanstaltninger for Østersøen, og de fleste af de fartøjer, der blev udtaget, havde fisket efter torsk. Torskebestandenes dårlige forfatning, aldrende fartøjer og stigende brændstofudgifter har fået fartøjsejerne til at ansøge om oplægningspræmier.

Litauen: Retningslinjerne blev i den litauiske rapport fulgt for de kategorier, der udnytter torskebestandene. Der benyttes et "trafiklyssystem", som viser, at der er uligevægt mellem torskefiskerflåden og torskebestandene. Ifølge rapporten er der ligevægt mellem flådekapaciteten og fiskerimulighederne, når det gælder pelagiske bestande og laks. Der skal genoprettes ligevægt mellem fiskeriindsatsen og fiskerimulighederne ved hjælp af den litauiske fiskeriindsatsplan for 2008-2009, hvis vigtigste foranstaltninger går ud på at regulere fiskerikapaciteten i Østersøkystområdet og i de NAFO- og NEAFC-regulerede områder for demersale trawlere. Litauen agter at reducere højsøfiskerfartøjernes kapacitet med 1,2 % og kystfiskerfartøjernes med 44 % ved hjælp af Den Europæiske Fiskerifond.

Malta: Retningslinjerne blev fulgt i den maltesiske rapport. Den tekniske indikator viser lav udnyttelse af flåden med en faldende tendens for aktive redskaber (trawlere) og en relativt stabil kapacitetsudnyttelse af de passive fartøjer. Ifølge rapporten står flådens kapacitet i rimeligt forhold til de disponible ressourcer, og der planlægges ingen reduktioner. Flåden består af erhvervs- og deltidsfartøjer. Ikke-industrielle kystfiskerfartøjer på under 12 m tegner sig for 99 % af deltidsfartøjerne og 78 % af erhvervsfiskerfartøjerne. Der gjaldt ikke nogen ordning for justering af fiskeriindsatsen for den maltesiske flåde.

Nederlandene: Retningslinjerne blev fulgt for bomtrawlerkategorien i den nederlandske rapport. Fiskeridødeligheden er faldet betydeligt for rødspætte-, tunge- og torskebestandene. De økonomiske og sociale indikatorer så også betydeligt bedre ud i forhold til 2007, især som følge af den gode pris for rejer i 2008. I 2008 reduceredes den nederlandske kutterflådes størrelse (med ca. 15 %) og også dens fiskeriindsats (-23,1 %). Dette skyldtes, at der blev gennemført forvaltningsplaner, at kutterflåden blev rationaliseret i 2008, at der blev fisket med mindre fartøjer, og at (hovedsagelig) de store bomtrawlkuttere frivilligt indstillede fiskeriet midlertidigt i sommeren 2008 på grund af den høje oliepris. Den nederlandske flåde er omfattet af havdagebegrænsningen i Nordsøen (ordningen i bilag II). Nederlandene overvejer at mindske kapaciteten for fiskeri med faststående net, der er vokset støt i de seneste

år. I 2008 gik et større antal bomtrawlfiskere over til at fiske med traditionelle trawl, hovedsagelig på grund af det lavere brændstofforbrug. Den pelagiske flådes kapacitet faldt med et fartøj. Ifølge rapporten står den resterende flådes størrelse i rimeligt forhold til fiskebestandenes aktuelle størrelse og tilstand.

Polen: I den polske rapport blev retningslinjerne ikke fulgt, og rapporten indeholdt heller ingen vurdering af forholdet mellem flådekapaciteten og fiskerimulighederne. I 2008 blev 34 fartøjer trukket ud af østersøflåden med offentlig støtte. I dybhavskategorien blev der udtaget et fartøj, mens der kom to til, hvilket forhøjede flådekapaciteten med 15 570 GT svarende til 11 216 kW. Den polske flådes samlede kapacitet steg lidt, hvilket skyldtes, at et fartøj blev udskiftet og et andet moderniseret som følge af en administrativ beslutning, der blev truffet før tiltrædelsen. Ifølge den polske rapport var østersøflådens antal af havdage i 2008 36,1 % lavere end i 2004 på grund af det fiskeriindsatsbegrænsende program. Fra 2004 til 2008 faldt antallet af havdage for fartøjer, der fisker efter torsk, med hele 38 %.

Portugal: I den portugisiske rapport blev retningslinjerne ikke fulgt, og rapporten indeholdt heller ingen vurdering af forholdet mellem flådekapaciteten og fiskerimulighederne. Der blev dog oplyst socioøkonomiske data for perioden 2003-2007. Kun et fartøj blev ophugget med offentlig støtte i 2008. Genopretningsplanen for kulmule og jomfruhummer blev fortsat anvendt i 2008, men der blev ikke rapporteret om kapacitetsreduktioner i den forbindelse. Fiskeriindsatsen faldt dog med 30 % i forhold til 2007. I 2008 blev der vedtaget en justeringsplan for fartøjer med tilladelse til at anvende skrabere til fiskeri efter sandmuslinger i den sydlige del med henblik på at reducere den sydlige flådes størrelse. Der indkom fem ansøgninger i 2008, men der blev ikke truffet nogen beslutning. Fartøjer, der fisker i det NAFO-regulerede område, er omfattet af genopretningsplanen for hellefisk. Disse fartøjers fiskedage faldt med 50 % i forhold til 2003. Der gælder nationale indsatsbegrænsende foranstaltninger for dybhavsarter.

Rumænien: Retningslinjerne blev ikke fulgt i den rumænske rapport, selv om det hævdes, at flåden fisker på et bæredygtigt grundlag, og at fiskearterne er til stede i tilstrækkelige mængder. Overalt er flåden gammel og i dårlig teknisk stand. Der er planer om ophugning i EFF-programmeringsperioden for 2007-2013, men der er ikke sat tal på, hvor stor en kapacitet det drejer sig om. Flåden blev udvidet med seks nye fartøjer i 2008 som følge af en administrativ beslutning, der blev truffet før tiltrædelsen, og syv fartøjer udgik af flåden uden offentlig støtte.

Slovenien: Slovenien fulgte retningslinjerne. Den tekniske indikator viser lav udnyttelse af de fleste fartøjer. I 2008 blev fartøjskategorien på under 12 m udvidet med et fartøj. Flåden lider under strukturproblemer, især gamle fartøjer og forældede redskaber. Der er planlagt ophugning i EFF-programmeringsperioden for 2007-2013, men hvor stor en kapacitet det kommer til at dreje sig om, ligger endnu ikke fast. Der gælder ingen ordning for begrænsning af fiskeriindsatsen for den slovenske flåde.

Finland: I den finske rapport blev retningslinjerne ikke fulgt, og rapporten indeholdt heller ingen vurdering af forholdet mellem flådekapaciteten og fiskerimulighederne. I perioden 2003-2008 faldt kapaciteten med 19 % i GT og 10 % i kW. Trods denne kapacitetsnedgang har den finske flådes samlede fiskeriindsats været stigende siden 2005 og blev først stabil i 2008. Fartøjskategorien, der fisker efter pelagiske arter, tegnede sig for den største stigning i fiskeriindsatsen, mens indsatsen gradvis faldt i fartøjskategorien, der bruger passive redskaber til fiskeri efter torsk, og i de sidste to år har der ikke været nogen fiskeriaktivitet i denne kategori på grund af forbuddet mod drivgarn. Der gjaldt ingen ordning for begrænsning af

fiskeriindsatsen for den finske flåde i 2008. Der er planer om at indføre en ny kapacitetsbegrænsende ordning i 2009-2010, som kommer til at gælde for fartøjskategorien, der fisker med passive redskaber, på grund af den dårlige indtjeningsevne inden for offshore-laksefiskeriet.

Sverige: Retningslinjerne blev fulgt i den svenske rapport med indikatorer baseret på data fra 2007. Der er ikke anvendt en konsekvent måde at inddele flåden i kategorier på i rapporten. Den biologiske indikator viser, at der er tre kategorier, som ikke fisker bæredygtigt. De økonomiske resultater i 2007 var bedre end det foregående år på grund af højere priser på fisk og gode fangster, men resultaterne forventes at blive dårligere i 2008 på grund af de højere brændstofpriser og lavere priser på fisk. Ifølge den tekniske indikator er der overkapacitet i alle kategorier. Som led i de flerårige forvaltnings- og genopretningsplaner, der blev indført for en række bestande i Nordsøen, Skagerrak, Kattegat og Østersøen, er fiskeriindsatsen gradvis faldet. I 2008 fremlagde Sverige sin plan for tilpasning af torskefiskeriet i Østersøen for Kommissionen. Denne del af flåden var genstand for en særlig ophugningskampagne og resulterede i, at Den Europæiske Fiskerifond tildelte ophugningspræmier til seks trawlere.

Det Forenede Kongerige: Rapporten omfatter også 2007, fordi den ikke blev fremlagt for det år. Retningslinjerne blev ikke fulgt, men der blev oplyst nogle andre tekniske, biologiske og socioøkonomiske data. Rapporten indeholdt ingen vurdering af, om der var ligevægt mellem flåden og fiskerimulighederne. Som følge af genopretningsordningen for torsk blev indsatsen udtrykt i kW-dage reduceret med 43 % for fartøjer på over 10 m i perioden 2000-2008. Ophugningsordningen i 2007 var kædet sammen med genopretningsordningen for tungebestandene i den vestlige del af Den Engelske Kanal. For fartøjer på over 10 m, der fisker efter tunge, blev indsatsen udtrykt i kW-dage reduceret med 13 % i 2004-2008. For flåden gælder også indsatsordningen for arter i de vestlige farvande og dybhavsarter. De største reduktioner i fiskeriindsatsen i kW-dage skete i bundtrawl- og snurrevodkategorien (-45 %), hvilket hænger sammen med genopretningsordningen for torsk, og i bomtrawlerkategorien (-61 %) på grund af de faldende fiskerimuligheder, ophugningsordningen i 2007 og højere brændstofudgifter. Alle flådekategorier undtagen dem, der anvender tejner og fælder, reducerede deres kapacitet i perioden 2000-2008.

3. OVERHOLDELSE AF REGLERNE FOR FORVALTNING AF FISKERIKAPACITET - SAMLEDE RESULTATER

3.1. Resultater for kontinentalflåden (ekskl. fartøjer registreret i EU's fjernområder)

Ifølge EU-fiskerflåderegisteret blev EU-flådens samlede kapacitet i seksårsperioden 2003-2008 trods to successive udvidelser reduceret med ca. 331 000 GT eller 1 123 000 kW svarende til en nettotonnagereduktion på ca. 16 % og en maskineffektreduktion på 15 %. Det samlede antal fartøjer blev reduceret med ca. 12 400, dvs. 13,3 %.

I perioden 2003-2008 blev EU-15-flådens kapacitet reduceret med 260 486 GT svarende til 989 984 kW, og EU-10-flådens⁵ kapacitet blev reduceret med 70 354 GT svarende til 132 980 kW i forhold til kapaciteten ved tiltrædelsen (1. maj 2004). Relativt set er EU-10-flåden siden tiltrædelsen blevet kraftigere reduceret end EU-15-flåden i perioden 2003-2008 (24 %

⁵ De medlemsstater, der tiltrådte EU den 1. maj 2004.

sammenlignet med 14 % udtrykt i maskineffekt). Rumænien og Bulgarien har udtaget ca. 5 % kapacitet udtrykt i GT og under 1 % udtrykt i kW.

I seksårsperioden 2003-2008 blev der taget ca. 224 590 GT svarende til 733 119 kW ud af EU-flåden (undtagen i EU's fjernområder) med offentlig støtte, hvoraf 25 657 GT svarende til 89 024 kW blev taget ud i 2008.

Generelt set er nettoreduktionerne i EU-flåden stadig ikke store nok i betragtning af de fortsatte teknologiske forbedringer, der opvejer virkningen af kapacitetsreduktionen, og i betragtning af, hvor dårligt det står til i de fleste EU-fiskerier.

I tabel 1 og 2 i Kommissionens arbejdsdokument, som findes i bilaget til denne rapport, sammenfattes de enkelte medlemsstaters overholdelse af tilgangs/afgangsordningen og referenceniveauerne pr. 31. december 2008. Alle medlemsstater har overholdt disse regler.

Der kan findes mere detaljerede oplysninger (tabeller og diagrammer) om udviklingen i medlemsstaternes flådekapacitet på Europa-webstedet⁶.

3.2. Resultater for de flåder, der er registreret i EU's fjernområder

Kapaciteten for de flåder, der er registreret i EU's fjernområder, og kapacitetsændringerne i perioden 1. januar 2003 - 31. december 2008 fremgår af tabel 4 i Kommissionens arbejdsdokument, som findes i bilaget til denne rapport. Resultaterne viser, at den flåde, der er registreret i Spaniens og Portugals fjernområder, er blevet reduceret betydeligt både i tonnage og maskineffekt. I samme periode er flådekapaciteten i de franske oversøiske departementer blevet udvidet med 343 nye fartøjer.

Ved udgangen af 2008 blev referenceniveauerne for den demersale og den pelagiske fartøjskategori på under 12 m let overskredet på Réunion og i Fransk Guyana.

4. KOMMISSIONENS KONKLUSIONER

Medlemsstaternes rapporter i 2008 var af bedre kvalitet end i 2007. De fleste af medlemsstaternes rapporter indeholdt dog ikke en sådan beskrivelse af deres flåder i forhold til fiskeriet, at Kommissionen kunne analysere medlemsstaternes bestræbelser på at skabe ligevægt mellem fiskerflådens kapacitet og de disponible fiskerimuligheder, jf. artikel 14 i forordning (EF) nr. 2371/2002. Medlemsstaterne fremhævede i stedet de nationale flådeforvaltningsordninger, som de havde indført, og flådekapacitetsudviklingen i forhold til tilgangs/afgangsordningen.

Tolv medlemsstater gjorde ved udarbejdelsen af deres rapporter brug af retningslinjerne for evaluering af ligevægten mellem fiskerikapaciteten og fiskerimulighederne. I en række tilfælde viser indikatorerne, at fiskerikapaciteten er for stor. Kommissionen erkender, at der er problemer med at få fat i bestemte data, og vil forsøge at løse dem og forbedre retningslinjerne i samarbejde med STECF. Hvis alle medlemsstater gør brug af indikatorerne i de foreslåede retningslinjer, vil de næste rapporter sandsynligvis danne et bedre grundlag for at afgøre, i hvilket omfang medlemsstaterne har bestræbt sig på at skabe bedre ligevægt mellem flådekapaciteten og fiskerimulighederne.

⁶ http://ec.europa.eu/fisheries/fleet/index.cfm?method=FM_Reporting.AnnualReport.

Ud fra oplysningerne i de fleste rapporter er det vanskeligt at se en sammenhæng mellem indsatsforvaltningsforanstaltninger og flådekapacitetsjusteringer eller at foretage en kritisk analyse af tendenserne i den faktiske fiskeriindsats. Generelt ser det ud til, at de fiskeriindsatsjusterende foranstaltninger har begrænset indflydelse på flådekapaciteten. Som tidligere år ser det ud til, at den største drivkraft bag en flådekapacitetsreduktion er en kombination af dårlige økonomiske resultater for flåden og adgangen til EU-midler eller nationale midler. Dette kan til dels skyldes, at der for en lang række fiskerier ikke er indført indsatsforvaltningsordninger, men også, at de eksisterende ordninger kun har begrænset virkning (bilag II, vestlige farvande, dybhavsfiskeri, visse nationale ordninger m.v.). Det ser ud til, at anvendelsen af individuelle omsættelige rettigheder har medvirket til at reducere kapaciteten i nogle lande.

Som følge af brændstofkrisen i 2008 vedtog Rådet i juli 2008 midlertidige specifikke foranstaltninger til omstrukturering af EU's fiskerflåde og skabte dermed en oplagt mulighed for at gennemføre den nødvendige omstrukturering af flåden. Indtil nu har disse foranstaltninger kun haft meget begrænset virkning, fordi de flådejusteringsplaner, der er fastsat i forordningen, på det tidspunkt, hvor denne rapport blev skrevet, endnu ikke var blevet gennemført. I 2008 var afgang fra flåden med offentlig støtte mindre end i 2007.

I 2008 faldt EU-flådens fiskerikapacitet med gennemsnitligt 2,6 % om året udtrykt i tonnage og 2,3 % udtrykt i effekt. Diagram 3-5 i Kommissionens arbejdsdokument viser, at dette har været den generelle tendens i de sidste 17 år, selv om tendensen ikke er helt så entydig, når man ser på de enkelte medlemsstater.

Ifølge den videnskabelige vurdering befiskes 30 % af de bestande, som der foreligger data for, uden for sikre biologiske grænser, og 80 % befiskes over det maksimalt bæredygtige udbytte. Samtidig underudnyttes kapaciteten i store dele af flåden, dvs. at antallet af fiskedage er lavere end det maksimalt mulige antal dage. På baggrund af dette synes kapacitetsreduktionerne ikke at være store nok til, at der kan opnås bæredygtig ligevægt mellem kapaciteten og fiskerimulighederne på kort sigt, især fordi de tekniske fremskridt, der skønnes at være af samme størrelsesorden som de iagttagede kapacitetsreduktioner, opvejer deres virkning.

Som det fremgår af grønbogen om reformen af den fælles fiskeripolitik, er flådeoverkapacitet fortsat et af den fælles fiskeripolitiks grundlæggende problemer. EU's flåder er fortsat alt for store i forhold til de disponible ressourcer, og denne uligevægt er roden til mange problemer med dårlige økonomiske resultater, mangelfuld håndhævelse og overudnyttede ressourcer.